

**UCHWAŁA NR XIX/8/20
RADY POWIATU W STASZOWIE**

z dnia 4 maja 2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
za rok 2019**

Na podstawie art. 12 pkt 11 oraz art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 r., poz. 511 z późn. zm.), w związku z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019, poz. 1111 z późn. zm.) Rada Powiatu w Staszowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2019.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Staszowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Rajca

Załącznik do uchwały Nr XIX/8/20
Rady Powiatu w Staszowie
z dnia 4 maja 2020 r.

**SPRAWOZDANIE
Z WYKONANIA ZADAŃ
ORGANIZATORA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZA 2019 ROK**

SPRAWOZDANIE Z WYKONYWANIA ZADAŃ ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA 2019 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie Zarządzeniem Starosty Staszowskiego Nr 50/2011 z dnia 28.12.2011 r. zostało wyznaczone do wykonywania zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu staszowskiego.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej/ Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z zakresu pieczy zastępczej wynikają z:

- 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, 924, 1818 z późn. zm.)
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818, 2473 z późn. zm.)
- 3) powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie staszowskim na lata 2018 – 2020 – przyjęty uchwałą Nr LIV/6/18 Rady Powiatu w Staszowie z dnia 27 marca 2018 r.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania małoletnim przez rodziców biologicznych i jest sprawowana w formie:

1. Rodzinnej pieczy zastępczej, której formami są:

1) rodzina zastępcza:

a) spokrewniona

b) niezawodowa

c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąc funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2. rodzinny dom dziecka.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje w oparciu o postanowienie sądu. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej trwa do osiągnięcia przez niego pełnoletności z możliwością pobytu do 25 roku życia za zgodą rodziny zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej pod warunkiem, że wychowanek kontynuuje naukę.

Powołany został Zarządzeniem nr 4a/2017 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie z dnia 18 kwietnia 2017 r. zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej, w skład

którego wchodzi: pedagog, psycholog, pracownik socjalny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół realizował następujące zadania:

1. prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i promowanie akcji rodzicielstwa zastępczego,
2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie szkolenia, opinię o spełnieniu warunków i oceny predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji.
5. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.
6. Organizowano dla rodzin zastępczych pomoc wolontariuszy.
7. Współpracowano ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i organizacjami społecznymi.
8. Prowadzono poradnictwo zbiorowe i indywidualne dla rodziców zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych.
9. Prowadzono poradnictwo prawne dla rodziców zastępczych, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.
10. Dokonywano diagnozy psychologiczne rodziców zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych.
11. Dokonywano okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.
12. Prowadzono działalność diagnostyczno – konsultacyjną, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne rodzin zastępczych.
13. Prowadzono badania psychologiczne oraz dokonywano analizy dotyczącej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
14. Zapewniano rodzinom zastępczym spokrewnionym i niezawodowym oraz prowadzącemu placówkę opiekuńczo – wychowawczą poradnictwo, które miało na celu wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu.

15. Zgłaszano do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dn. 9 czerwca 2011 r. w 2019 r. zatrudnionych było 2 koordynatorów pieczy zastępczej, którzy wspólnie z pracownikiem socjalnym - realizującym zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej objęli swoją opieką i wsparciem rodziny zastępcze, w których przebywają niepełnoletni wychowankowie i którzy wyrazili zgodę na współpracę z koordynatorem pieczy zastępczej tj. 41 rodzin zastępczych i 55 wychowanków umieszczonych w tych rodzinach na wniosek rodziców zastępczych. Ponadto udzielali wsparcia 9 pełnoletnim wychowankom, którzy nadal przebywają w pieczy zastępczej i posiadają opracowane programy usamodzielnienia. W ciągu roku współpracowali również z 8 pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych kontynuującymi naukę, a którzy opuścili rodziny zastępcze. Współpracowano również z 1 pełnoletnią wychowanką, pochodzącą z innego powiatu, która opuściła instytucjonalną pieczę zastępczą i osiedliła się na terenie powiatu staszowskiego, której wypłacona została pomoc rzeczowa na zagospodarowanie. Wsparcie rodzin zastępczych ze strony koordynatorów poprawiło funkcjonowanie rodzin zastępczych, skutkowało wzrostem liczby rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia psychologicznego, grup wsparcia i warsztatów wzmocnienia umiejętności i kompetencji społecznych, z których łącznie skorzystało 25 rodziców zastępczych.

Udzielano rodzicom zastępczym specjalistycznego poradnictwa: udzielono porad psychologicznych - 211, prawnych - 9, porad socjalnych - 424. Psycholog prowadził warsztaty psychoedukacyjne z wychowankami rodzin zastępczych.

łącznie w roku 2019 r. na terenie powiatu staszowskiego funkcjonowało 48 rodzin zastępczych, w których przebywało 65 wychowanków.

Tabela 1. Rodziny zastępcze na terenie powiatu staszowskiego w ciągu roku kalendarzowego

Rodzaj rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
spokrewnione	28	33
niezawodowe	20	32
zawodowe	-	-
RAZEM	48	65

Spośród 48 rodzin zastępczych: spokrewnionych 28 rodzin zastępczych, w tym 21 to dziadkowie, 7 stanowi rodzeństwo. Spośród 20 rodzin niezawodowych: 14 rodzin stanowi wujostwo, natomiast 6 to osoby niespokrewnione.

Na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonują rodziny zastępcze zawodowe, ani rodzinny dom dziecka.

Na podstawie prawomocnych postanowień sądu w 2019 r. zostały utworzone 4 nowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 5 dzieci. W tym zostało utworzone 2 rodziny zastępcze spokrewnione, w których przebywa 2 dzieci i 2 rodziny niezawodowe, w których przebywa 3 dzieci. 2 dzieci pochodzi z powiatu kieleckiego i 3 z powiatu staszowskiego. W rodzinach zastępczych w 2019 r. 5 wychowanków osiągnęło pełnoletniość i zgodnie z programem usamodzielnienia pozostają nadal w rodzinach zastępczych.

W 2019 r. w rodzinach zastępczych łącznie przebywało 9 pełnoletnich wychowanków, 1 wychowanek opuścił rodzinę zastępczą, 8 pełnoletnich wychowanków otrzymywało pomoc na kontynuowanie nauki. Dwóch pełnoletnich wychowanków otrzymało pomoc finansową na usamodzielnienie i pomoc rzeczową na zagospodarowanie, 1 wychowanek otrzymał pomoc na usamodzielnienie.

Spośród rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu Staszowskiego w 2019 r. zostało rozwiązane 4 rodziny zastępcze. Z dwóch rodzin zastępczych rozwiązanych w 2019 r. dzieci powróciły pod opiekę matki biologicznej. W 2 przypadkach pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych opuścili rodziny zastępcze, prowadzą samodzielne gospodarstwo domowe i realizują dalszą naukę. W jednej niezawodowej rodzinie zastępczej zostało przeprowadzone przez Świątokrzyski Ośrodek Adopcyjny postępowanie adopcyjne i małoletni chłopiec z tej rodziny został przysposobiony.

Powierzenie pieczy zastępczej może być powierzone osobom, które spełniają przesłanki określone w art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj.:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej,
- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych,
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
  - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza,

b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa,

- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb, w tym:

a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,

b) właściwości edukacyjnej i rozwoju zainteresowań,

c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego,

Powierzenie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka odbywają szkolenie dla kandydatów po otrzymaniu od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wstępnej akceptacji dokonanej na podstawie oceny spełniania warunków, które zostały wymienione powyżej, a wynikające z art. 42 ustawy.

Na potrzeby Sądu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2019 r. przeprowadził ocenę 5 rodzin kandydujących do sprawowania pieczy zastępczej poprzez zrealizowanie następujących działań:

- zebranie jak najpełniejszych informacji o kandydatach, ich sytuacji rodzinnej, materialnej, zdrowotnej (wywiad środowiskowy, badania lekarskie, opinie, zaświadczenia o dochodach, niekaralności, itp.);

- zostały przeprowadzone badania psychologiczne o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;

- zorganizowanie wymaganych szkoleń.

Jednej rodzinie ubiegającej się o pełnienie funkcji niezawodowej rodziny zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej wydał negatywną opinię. Pomimo iż kandydaci na rodziców zastępczych odbyli szkolenie, to nie spełnili warunków wynikających z art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, 924, 1818) oraz otrzymali negatywną opinię psychologiczną dot. predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Zgodnie z art. 131 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, 924, 1818 z późn. zm.) w 2019 r. Powiatowe Centrum

Pomocy Rodzinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonywał oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Oceny dot. zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, dokonywał zespół w składzie: pracownik socjalny, koordynator pieczy zastępczej, psycholog, pedagog szkolny, asystent rodziny z właściwego miejscowo ośrodka pomocy społecznej, kurator sądu. Do udziału w posiedzeniu zespołu zapraszani byli również rodzice biologiczni. Jeden rodzic biologiczny wziął udział w posiedzeniu zespołu. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej łącznie wydał 105 opinii dot. zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W trakcie posiedzeń zespołu dokonano ustaleń co do: aktualnej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i postępów edukacyjnych oraz możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Ponadto w związku z art. 134 ww. ustawy zostało wydane 12 ocen rodzin zastępczych: niezawodowych i spokrewnionych.

Organizator rodzinnej pieczy zgodnie z obowiązującymi przepisami dwukrotnie w ciągu roku dokonał oceny dotyczącej zasadności pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. Oceny te przekazywane są nie rzadziej niż dwa razy w ciągu roku kalendarzowego do Sądu Rejonowego w Staszowie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

W związku z uregulowaną sytuacją prawną 5 wychowanków zostało zgłoszonych do procedur adopcyjnych prowadzonych przez Świętokrzyski Ośrodek Adopcyjny w Kielcach, jednak Ośrodek nie zakwalifikował wychowanków do adopcji.

W celu nawiązania wspólnego kontaktu, podniesienia kompetencji rodzicielskich oraz wymiany doświadczeń 25 rodziców zastępczych uczestniczyło w 12 grupach wsparcia zrealizowanych w 2019 r. Grupy wsparcia poprowadzone były przez psychologów. Dzięki spotkaniom rodzice zastępczy omówili główne problemy w procesie opiekuńczo – wychowawczym. Tematyka grup wsparcia obejmowała: zbuntowane dziecko i co dalej?, jak uchronić dziecko, zdrowe sposoby na radzenie sobie, mechanizmy życia, zaburzenia emocjonalne adaptacyjne u dzieci i młodzieży, zagrożenia XXI wieku, podstawy komunikacji interpersonalnej, zachowania asertywne, dobre rady w wychowywaniu dzieci, skutki prenatalnej ekspozycji dziecka na alkohol, akceptacja społeczna rodzin zastępczych, profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych u młodzieży. Psycholog PCPR w celu wsparcia wychowanków rodzin zastępczych przeprowadził 7 spotkań warsztatów psycho - edukacyjnych, w których uczestniczyło 4 dzieci. Tematyka warsztatów obejmowała: mowa nienawiści, sposoby radzenia sobie, zdrowe sposoby – zdrowa dusza, umacnianie kontaktów interpersonalnych, mechanizmy życia, krótka wyprawa w głąb człowieka, zaburzenia od strony biologicznej, negocjacje czy dialog z rodzicami.

Na terenie powiatu staszowskiego funkcjonuje całodobowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Rodzinnego w Połańcu przeznaczona dla 7 wychowanków. W 2019 r. w placówce przebywało 7 wychowanków, w tym 6 wychowanków w wieku 6 lat do 14 lat. Jeden pełnoletni wychowanek Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Rodzinnego w Połańcu, został umieszczony w Domu Pomocy Społecznej.

W miesiącu lutym 2019 r. PCPR przeprowadził szkolenie dla kadry pracowników ośrodków pomocy społecznej i kadry PCPR, w szkoleniu wzięli udział Dyrektor Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Rodzinnego w Połańcu, Prezes Sądu Rejonowego w Staszowie oraz kuratorzy sądowi, pracownicy ośrodków pomocy społecznej.

Komendy Powiatowej Policji w Staszowie. Tematem szkolenia było: funkcjonowanie rodzin zastępczych na terenie powiatu staszowskiego, przedstawienie projektu zmian do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przekazano informacje nt. działającego przy PCPR - punktu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i osobom w kryzysie, psycholog PCPR przedstawiła informacje nt. „u kogo szukać pomocy”.

W dniu 7 listopada br. w Pustelni Złotego Lasu w Rytwianach, odbyła się konferencja poświęcona wspieraniu rodzicielstwa zastępczego wynikająca z realizacji projektu pn. „Bo jednak z rodziną”. W spotkaniu wzięli udział, również przedstawiciele władz Zarządu Powiatu, prawnicy, Dyrektor Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Rodzinnego w Połańcu. Omówiono realizowane działania na rzecz rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych m.in. zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dla dzieci i młodzieży umieszczonej w pieczy zastępczej oraz w placówce opiekuńczo wychowawczej. W ramach projektu zakupiono pomoce dydaktyczne do prowadzenia tych zajęć oraz sprzęt multimedialny, przeprowadzone zostały prace adaptacyjne pokoju dla dzieci przy punkcie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i osobom w kryzysie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wzorem lat ubiegłych prowadziło kampanię dot. promowania rodzinnego rodzicielstwa zastępczego. Nawiązano współpracę z Urzędami Gmin i Parafiami z terenu powiatu staszowskiego oraz szkołami.

Powiat Staszowski/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie w czerwcu 2019 r. zostało wyróżnione w Warszawie przez Koalicję na rzecz rodzicielstwa zastępczego za powierzenie w 2018 r. dzieci jedynie do rodzinnych form pieczy zastępczej.

Powołani do zespołu ds. pieczy zastępczej specjaliści: pedagog, psycholog i pracownik socjalny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, w 2019 r. brali udział w 4 szkoleniach dot. realizacji zadań wynikających z ustawy

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podnosili swoje kwalifikacje również poprzez samokształcenie. Powiat Staszowski/PCPR nadal będzie poszukiwać kandydatów na rodziny zastępcze poprzez promowanie rodzicielstwa w kampaniach promocyjnych i na 2020 r. zostały już zaplanowane 2 takie kampanie.

Staszów dn.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedkłada radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2019 r.